

Jaarverslag van de Algemene Bezwaarschriftencommissie 2022

De bezwaarschriftencommissie is een adviescommissie die het bestuursorgaan adviseert over de te nemen beslissing op een bezwaarschrift. Dit doet de commissie door onafhankelijk en onpartijdig te oordelen over de rechtmatigheid en doelmatigheid van besluiten.

In dit jaarverslag leest u alles over de in 2022 behandelde bezwaarschriften bij de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Deventer. In dit jaarverslag kijkt de commissie ook terug op de aanbevelingen die zij vorig jaar heeft gedaan en doet zij nieuwe aanbevelingen aan het college.

Voorwoord

Dit voorwoord staat in het teken van afscheid nemen. Met het voorwoord en het jaarverslag ronden we het kalenderjaar 2022 af. We nemen afscheid van een intensief jaar.

Het jaarverslag is in een nieuwe stijl. We hebben afscheid genomen van 'het jaarverslag oude stijl'. De nieuwe stijl met infographics moet voor een nieuw, fris uiterlijk zorgen, de beelddenkers onder ons aanspreken en in één oogopslag een beeld geven over de belangrijkste ontwikkelingen.

Daarnaast nemen komend voorjaar twee leden en de drie voorzitters afscheid van de bezwaarschriftencommissie.

Persoonlijk neem ik ook afscheid. Afscheid van de commissie, mijn medecommissieleden, de medewerkers van de gemeente, vaste gemachtigden, de stad en natuurlijk ook van de bezwaarmakers. Met heel veel plezier heb ik deel mogen uitmaken van deze commissie.

Een deel van de commissie gaat verder, aangevuld met leden en voorzitters die naar ik hoop inhoudelijke/juridische kennis hebben en oog voor de 'menselijke maat'. Deze menselijke maat is steeds belangrijker geworden. De hernieuwde kennismaking met het evenredigheidsbeginsel en aandacht waar mogelijk voor maatwerk en tegelijkertijd heldere uitleg over de mogelijkheden maar ook onmogelijkheden zijn steeds belangrijker gebleken. De informele aanpak van bezwaren en klachten (Andere Aanpak) is een vast onderdeel geworden van de bezwaar- en klachtbehandeling. Daarmee hebben we ook afscheid genomen van de meer traditionele, strikt juridische benadering.

Afscheid nemen en ruimte maken biedt de mogelijkheid voor nieuwe mensen, nieuwe ideeën en nieuwe energie. Deventer: het ga je goed!

Petra Weggemans,
Commissievoorzitter

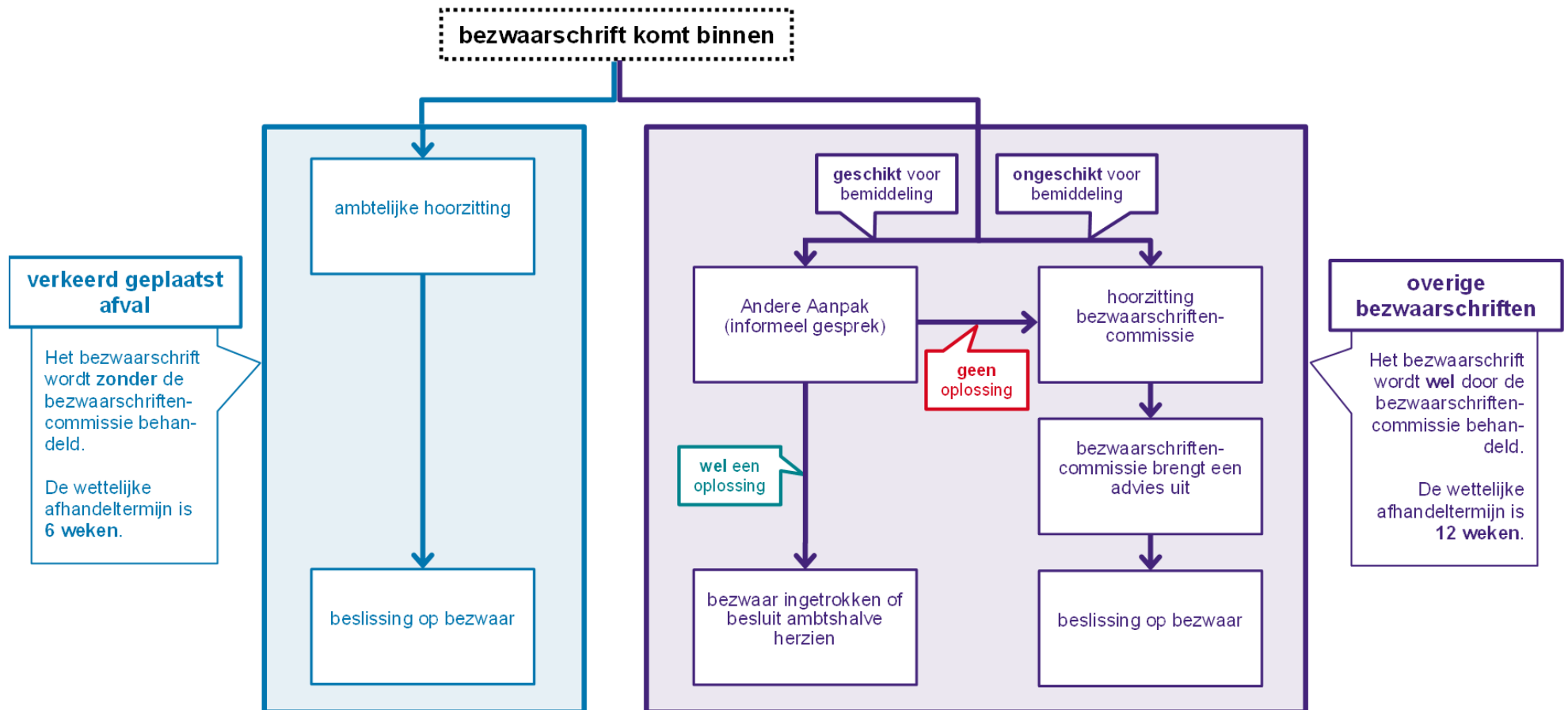

Een bezwaarschrift komt binnen: wat nu?

In dit schema staat wat er gebeurt nadat een bezwaarschrift bij de gemeente binnenkomt.

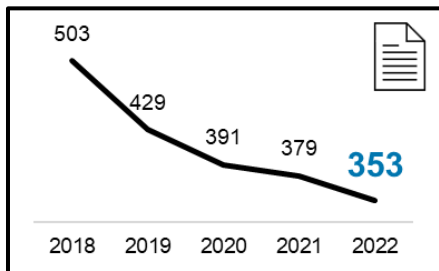
Gaat het bezwaar over de kosten voor het opruimen van verkeerd geplaatst afval? Dan verloopt de procedure zonder commissie. Er is dan een ambtelijke hoorzitting. Dit is een hoorzitting waarin de bezwaarmaker het bezwaar kan toelichten bij een (juridisch) medewerker van de gemeente. Hierna beslist het college van burgemeester en wethouders.

Bij bezwaren over andere onderwerpen (met uitzondering van belastingen) geldt de procedure met de commissie. Eerst bekijkt een (juridisch) medewerker of een informeel gesprek tijdens de Andere Aanpak nog kan zorgen voor een oplossing. Als dit niet zo is, volgt een hoorzitting en een advies van de bezwaarschriftencommissie. Hierna volgt de beslissing op het bezwaar door het college, de burgemeester of de gemeenteraad.

Conclusies

Er is nog steeds een dalende trend te zien bij het aantal ingekomen bezwaarschriften. In 2022 zijn 353 bezwaarschriften

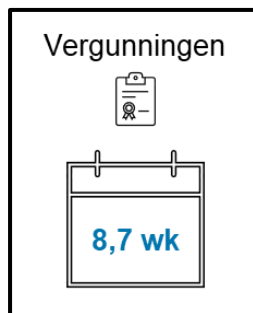

bij de commissie ingekomen. Een deel van de daling heeft te maken met een andere manier van administreren bij de bezwaren op het gebied van vergunningen. Bij veel bezwaren tegen één vergunning wordt om praktische redenen nu gevraagd om een woordvoerder aan te wijzen, waardoor niet alle bezwaren apart worden geregistreerd. Bij de bijstandszaken is er dit jaar wel een stijging van het aantal bezwaren. Deze stijging is vooral toe te rekenen aan de energietoeslagbezwaren. In 2023 komt er waarschijnlijk een vergelijkbare regeling.

Termijnen

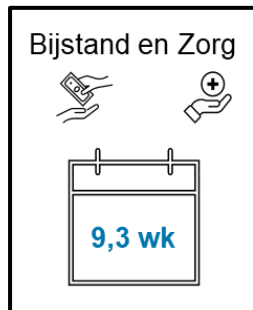
Vergunningen

De gemiddelde afhandeltermijn voor bezwaarschriften in het werkveld Vergunningen was 8,7 weken (61 dagen). Dit is 23 dagen korter dan de wettelijke afhandeltermijn van 12 weken (84 dagen).

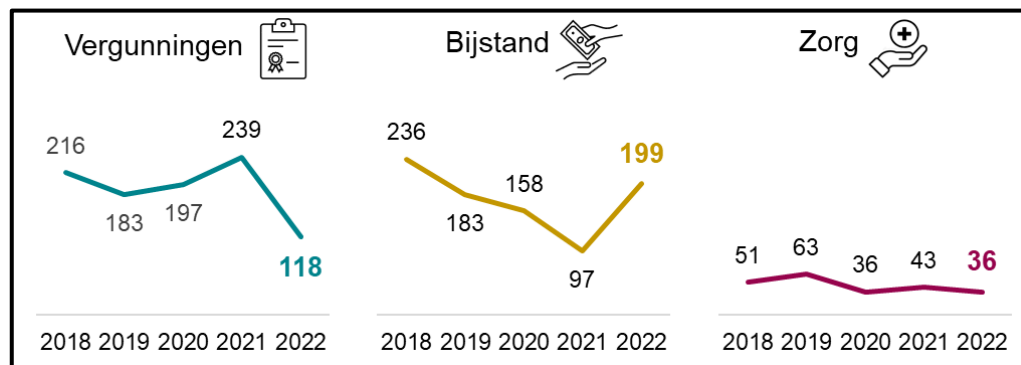

Bijstand en Zorg

De gemiddelde afhandeltermijn voor bezwaarschriften in de werkvelden Bijstand en Zorg was 9,3 weken (65 dagen). Dit is 19 dagen korter dan de wettelijke termijn van 12 weken (84 dagen).

Aantal bezwaarschriften per werkveld, 2018-2022

In 2022 zijn in totaal 353 bezwaarschriften bij de commissie ingediend. Daarvan gingen 118 bezwaren over een vergunningsaanvraag, 199 over een bijstandsaanvraag en 36 over een zorgaanvraag.

Vergunningen

In het werkveld Vergunningen lijkt het aantal bezwaren flink te zijn afgenomen, van 239 bezwaren in 2021 naar 118 in 2022. Dit komt ook door een andere manier van administreren. Dit jaar hebben weer een klein aantal besluiten tot veel bezwaren geleid. Deze zijn niet meer altijd apart geregistreerd maar op naam van één woordvoerder gezet. Om praktische redenen wordt er in zaken met meer bezwaarden vaker gevraagd of er één woordvoerder is aan te wijzen en of de contacten via diegene kunnen lopen. Dit scheelt veel (administratief) werk en maakt ook dat eventuele Andere Aanpak-gesprekken effectiever en efficiënter verlopen. Verder valt op dat er in opiumzaken veel minder woningsluitingen hebben plaatsgevonden (er is in plaats daarvan vaker een dwangsom opgelegd). Tegen woningsluitingen werd vaker bezwaar aangetekend dan tegen een dwangsom.

Bijstand en Zorg

In het werkveld Bijstand is het aantal bezwaren dit jaar gestegen, van 97 bezwaren in 2021 naar 199 in 2022. Dit komt vooral door de invoering van de energietoeslag. Er zijn 84 bezwaren over dit onderwerp ontvangen. Een groot deel van deze bezwaren kon met behulp van een Andere Aanpak-gesprek worden opgelost. In het werkveld Zorg is het aantal bezwaren grotendeels gelijk gebleven door de jaren heen.

 2
contraire zaken

Als het college het niet eens is met het advies van de commissie, kan het college gemotiveerd afwijken van het advies. Dit is de zogenaamde contraire procedure. In 2022 waren er 2 contraire zaken.

 23
hoorzittingen

Tijdens een hoorzitting kunnen de bezwaarmaker en belanghebbenden een mondelinge toelichting geven aan de bezwaarschriftencommissie. Ook de ambtelijke vertegenwoordiger ontvangt een uitnodiging voor de hoorzitting. In 2022 waren er 23 hoorzittingen.

 0
dwangsommen

Een bezwaarmaker kan een dwangsom vragen als hij of zij niet binnen de afhandeltermijn een beslissing op het bezwaar ontvangt. In 2022 zijn 0 dwangsommen betaald.

Wijze van afdoening, alle bezwaarschriften

De bezwaarprocedure start meestal met de Andere Aanpak. Bij de Andere Aanpak wordt bekeken of een oplossing buiten de formele bezwaarprocedure mogelijk is. Soms blijkt hieruit dat het besluit niet juist was. Het besluit wordt dan aangepast (ambtshalve herzien). Van de 353 bezwaarschriften zijn er 87 ambtshalve herzien. Een informeel gesprek tijdens de Andere Aanpak zorgt ook voor meer duidelijkheid bij bezwaarmaker. De bezwaarmaker heeft hierna soms geen behoefte meer aan een formele behandeling en trekt het bezwaar in. In 2022 zijn er 134 bezwaarschriften ingetrokken.

Komt er geen oplossing tijdens de Andere Aanpak, dan gaat het bezwaar naar de bezwaarschriftencommissie. Er volgt een hoorzitting en de commissie brengt een advies uit. Er zijn in 2022 in totaal 78 zaken door de bezwaarschriftencommissie behandeld. Bij 52 zaken is het bezwaar ongegrond verklaard en is het besluit in stand gebleven. Dit betekent dat het besluit hetzelfde is gebleven. Bij 3 zaken is het besluit gedeeltelijk gegrond verklaard. Dit betekent dat het besluit waartegen bezwaar werd gemaakt gedeeltelijk is aangepast. Bij 3 zaken is het bezwaar gegrond verklaard en kon het besluit niet in stand blijven. Dit betekent dat er een nieuw besluit is genomen en dat het bezwaar terecht was. Tenslotte zijn er ook nog 20 zaken waarbij het bezwaar niet-ontvankelijk is verklaard. Dit betekent dat er geen inhoudelijk beoordeling is geweest. Het bezwaar was bijvoorbeeld te laat ingediend. Ten slotte waren er op het moment van schrijven van dit jaarverslag nog 54 zaken in behandeling.

Wijze van afdoening, per werkveld

Vergunningen

In het werkveld Vergunningen is, van de 118 in totaal, 1 bezwaarschrift ambtshalve herzien en zijn 58 bezwaarschriften ingetrokken. Er zijn in totaal 29 zaken afgehandeld door de commissie: 18 bezwaarschriften waarvan het besluit in stand is gehouden, 1 waarvan het deels in stand is gehouden, 2 waarvan het niet in stand is gehouden en 8 die niet-ontvankelijk waren. Ook waren er 30 bezwaarschriften nog in behandeling.

Bij bezwaren tegen vergunningen valt op dat besluiten tijdens de Andere Aanpak minder vaak worden aangepast (ambtshalve herzien). De Andere Aanpak zorgt wel vaak voor afspraken over aanpassingen tussen de verschillende partijen. De oplossingen gevonden tijdens de Andere Aanpak zorgen ervoor dat bezwaarmaker(s) in veel gevallen het bezwaar intrekken en behandeling door de commissie niet meer nodig is.

Bijstand

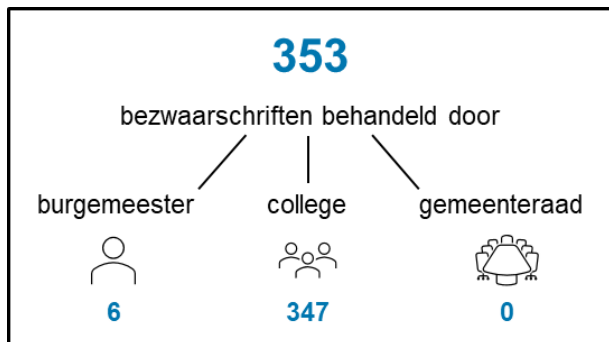
In het werkveld Bijstand zijn, van de 199 in totaal, 68 bezwaarschriften ambtshalve herzien en 66 ingetrokken. Er zijn in totaal 45 zaken afgehandeld door de commissie: 31 bezwaarschriften waarvan het besluit in stand is gehouden, 2 waarvan het deels in stand is gehouden, 1 waarvan het niet in stand is gehouden en 11 die niet-ontvankelijk waren. Ook waren er 20 bezwaarschriften nog in behandeling.

Bij bijstandszaken valt op dat er juist veel besluiten tijdens de Andere Aanpak worden aangepast (ambtshalve herzien). Bij deze besluiten spelen de omstandigheden, de menselijke maat en de individuele afwegingen een grotere rol. Er is hierdoor meer ruimte om tijdens de Andere Aanpak besluiten (gedeeltelijk) aan te passen. Ook zorgt uitleg tijdens de Andere Aanpak gesprekken vaak voor meer duidelijkheid en begrip bij bezwaarmakers. Tijdens de Andere Aanpak trekken veel bezwaarmakers hun bezwaar daarom in. Dit geldt ook voor de besluiten bij het werkveld Zorg.

Zorg

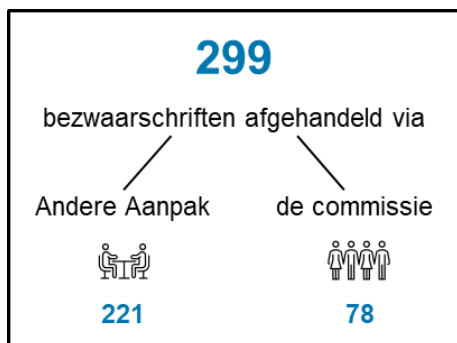
In het werkveld Zorg zijn, van de 36 in totaal, 18 bezwaarschriften ambtshalve herzien en 10 ingetrokken. Er zijn in totaal 4 zaken afgehandeld door de commissie: 3 bezwaarschriften waarvan het besluit in stand is gehouden en 1 dat niet-ontvankelijk was. Ook waren er nog 4 bezwaarschriften in behandeling.

Wijze van behandeling

Het college van burgemeester en wethouders heeft in 2022 verreweg de meeste bezwaarschriften behandeld: 347 van de 353. De burgemeester heeft 6 bezwaarschriften behandeld en de gemeenteraad geen.

Basis voor afhandeling

De meeste bezwaarschriften zijn afgehandeld via de Andere Aanpak: 221. Dat is bijna drie kwart van alle bezwaarschriften. Bij de andere bezwaarschriften heeft de bezwaarschriftencommissie een advies uitgebracht. Dat waren er 78, iets meer dan een kwart. De overige 54 bezwaarschriften zijn nog in behandeling.

Ambtelijk horen

Bij verkeerd geplaatst afval kan de gemeente besluiten tot (spoedeisende) bestuursdwang met kostenverhaal. Dit betekent dat een inwoner de kosten betaalt voor het opruimen van verkeerd geplaatst afval en de overige gemaakte kosten. De bezwaren tegen deze besluiten worden ambtelijk behandeld. Dit betekent dat deze bezwaarschriften niet bij de bezwaarschriftencommissie terecht komen en de commissie geen advies uitbrengt. De wettelijke behandeltermijn is daarom korter, namelijk 6 weken. Van de 127 bezwaarschriften die ambtelijk behandeld zijn, zijn er 2 ambtshalve herzien en 3 ingetrokken. Er zijn in totaal 121 zaken ambtelijk afgehandeld: 78 bezwaren waarvan het besluit in stand is gehouden, 37 waarvan het niet in stand is gehouden en 2 die niet-ontvankelijk waren. Ook was er nog 1 bezwaarschrift in behandeling.

Aanbevelingen

De commissie geeft in het jaarverslag ook aanbevelingen over zaken waar verbeteringen mogelijk zijn.

Aanbevelingen van vorig jaar

In het jaarverslag van 2021 heeft de commissie twee aanbevelingen gedaan:

- De eerste aanbeveling ging over het herstellen van veel voorkomende fouten in bezwaar. Dit speelt vooral bij bezwaren Bijstand en Zorg waar veel besluiten tijdens de Andere Aanpak worden aangepast (ambtshalve herzieningen). Aanbevolen werd om te onderzoeken of hierdoor ook personen zijn benadeeld die geen bezwaar hebben ingediend en in dat geval deze fouten ook bij hen te herstellen. De desbetreffende teams hebben hier onderzoek naar gedaan en het proces of beleid is waar nodig aangepast.
- De tweede aanbeveling ging over de menselijke maat bij Wmo- en Jeugdwet zaken. De commissie heeft aanbevolen bij het onderzoek en de besluitvorming vertrouwen, empathie en oplossingsgerichtheid als uitgangspunt te nemen. De desbetreffende teams laten weten dit onderwerp onder de aandacht te hebben gebracht bij de medewerkers. Er is stilgestaan bij de aanbevelingen van de commissie en hoe de menselijke maat zich verhoudt ten opzichte van de opdracht die de teams meekrijgen vanuit de gemeenteraad. De woordkeuze in woord en geschrift is ook onder de aandacht gebracht bij de medewerkers.

Nieuwe aanbevelingen

Ook dit jaar wil de commissie een drietal aanbevelingen meegeven.

- Sinds 2018 daalt het aantal ingekomen bezwaarschriften. Bij vergunningen is in 2022 sprake van een andere manier van administreren van bezwaarschriften. Het is niet duidelijk of de daling hieraan volledig kan worden toegerekend. Als de 83 energietoeslagbezwaren niet worden meegenomen, is de daling bij het werkveld bijstand het duidelijkst. Bij het werkveld zorg lijkt het aantal bezwaren de afgelopen drie jaar redelijk stabiel. De commissie is benieuwd of de daling van het aantal

bezwaarschriften kan worden verklaard en beveelt aan om hier onderzoek naar te doen.

- In 2022 zijn twee contraire zaken geweest. Als het college het niet eens is met het advies van de bezwaarschriftencommissie kan het college afwijken van het advies. Dit moet wel goed gemotiveerd worden. De commissie ziet deze onderbouwing niet altijd voldoende terug in de contraire reactie van het college. De contraire reactie betreft soms slechts een herhaling van de standpunten zoals vermeld in de eerder opgestelde schriftelijke reactie op het bezwaar van het college. De commissie beveelt aan om in de contraire reactie uitdrukkelijk in te gaan op de onderbouwing van de commissie, zodat de verschillende standpunten inzichtelijk zijn.
- De laatste aanbeveling gaat over de vermogenstoets bij een aanvraag bijzondere bijstand. Volgens de Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Deventer bestaat geen recht op bijzondere bijstand als sprake is van draagkracht uit vermogen. Bij het bepalen van de draagkracht uit vermogen wordt een bedrag tot 2,5 maal de van toepassing zijnde bijstandsnorm vrijgelaten door het college. Deze systematiek heeft tot gevolg, dat voor een alleenstaande die zelfstandig woont een vrijlating geldt van € 2.989,15 (norm € 1.195,66 x 2,5). Voor een alleenstaande die in inrichting verblijft geldt een veel lagere vrijlating van € 954,05 (norm € 381,62 x 2,5). Hoewel het college vrijheid heeft in de vaststelling van de draagkracht bijzondere bijstand, is de commissie van oordeel dat dit onderscheid een ongerechtvaardigd verschil in aanspraak op de bijzondere bijstand tot gevolg heeft. Het argument dat iemand die niet in een inrichting verblijft meer kosten heeft en daarom meer spaargeld nodig heeft, volgt de commissie niet. Hierbij is geen rekening gehouden met het feit dat iemand die in een instelling verblijft veelal in de toekomst weer zelfstandig zal gaan wonen. In dat geval zal een spaartegoed noodzakelijk zijn om goederen aan te schaffen en om zelfstandigheid op te bouwen. Deze mogelijkheid wordt door de huidige toepassing van de beleidsregels beperkt. De commissie vindt dit onwenselijk en beveelt daarom aan om de beleidsregels op dit punt aan te passen.

Commissieleden

Kamer 1

- De heer mr. J.R.F. Kleefman, kamervoorzitter
- De heer mr. B. Rolloos, lid
- Mevrouw mr. S. Huisman, lid
- Mevrouw mr. I. Brandwacht-Kampman, lid

Kamer 2

- Mevrouw mr. P.J.E. van den Broek-Bredewold, kamervoorzitter
- Mevrouw mr. R. Bouwmeester, lid (tot 1 juli 2022)
- De heer mr. B.C. den Tuinder, lid
- Mevrouw mr. W. Duursma, lid
- Mevrouw mr. H.M. Ouwehand-den Hartog, lid (vanaf 1 juli 2022)

Kamer 3

- Mevrouw mr. P. Weggemans, kamervoorzitter en commissievoorzitter
- De heer mr. M.N. Degeling, lid
- Mevrouw mr. R. Tolenaar, lid
- De heer mr. M. Wasser, lid

Algemeen reservelid

- Mevrouw mr. H.M. Ouwehand-den Hartog (tot 1 juli 2022)

Secretariaat

Het secretariaat van de commissie is ondergebracht bij het team Advies, Kennis en Support bij de vakgroep Juridische Zaken en Inkoop. In 2022 waren de volgende secretarissen voor de commissie werkzaam:

- Mevrouw mr. J.D.M. Schut-van Wijk, secretaris
- Mevrouw J. de Waard, secretaris
- Mevrouw mr. B. van der Bij; secretaris
- Mevrouw mr. J.M. van den Bosch-Hup, secretaris (tot 1 februari 2022)
- Mevrouw F. Boerhof, secretaris (1 april tot 1 oktober 2022)
- De heer mr. D. Doppenberg, secretaris (vanaf 1 november 2022)

Administratieve ondersteuning werd verzorgd door:

- Mevrouw S. van Gumster
- Mevrouw M. Beumer
- Mevrouw L. L. Burgers

Extra informatie

Er is meer informatie beschikbaar over het aantal bezwaarschriften per onderwerp binnen de werkvelden. Deze kan opgevraagd worden door een e-mail te sturen aan gemeente@deventer.nl.

